

آخرالزمان و راهکارهای حفظ دین

مقدمه:

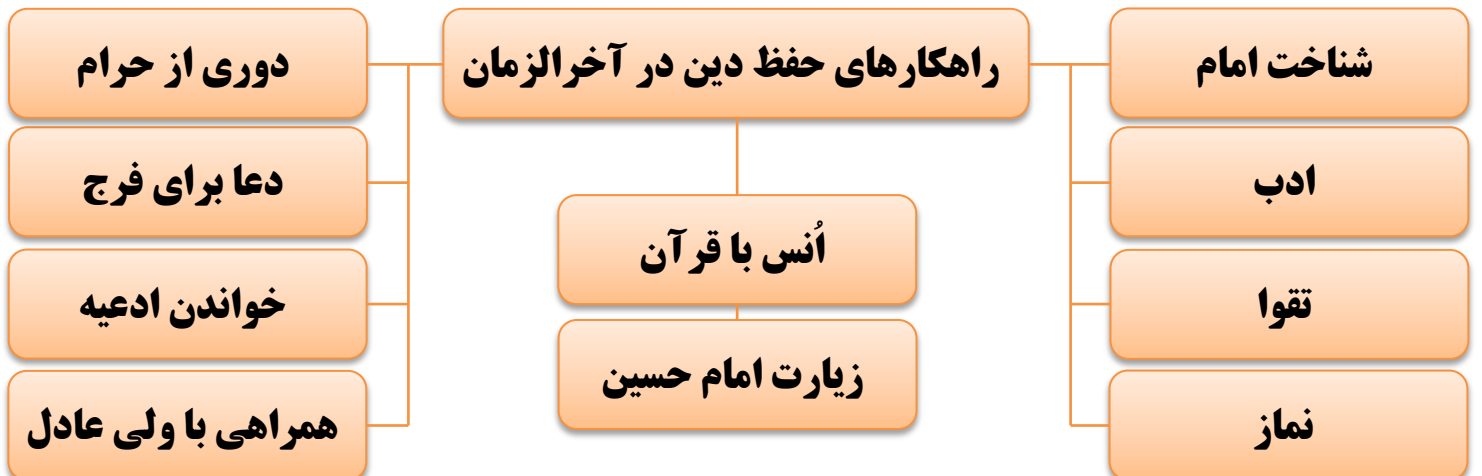
با توجه به احادیث فراوان در مورد فتنه‌های آخرالزمان و سختی دینداری در این دوران، ترس انسان مومن و منتظر در از دست دادن اعتقادات، بسیار طبیعی است؛ به همین دلیل لازم است راهکارهای حفظ دین در این دوره را بیاموزیم. آیت الله بهجت می‌فرمایند: مهم‌تر از دعا برای تعجیل در فرج، دعا برای بقای دین و ثبات قدم در عقیده و عدم انکار حضرت تا ظهور است.

آخرالزمان در روایات:

امام صادق (ع) در حدیثی به ۱۲۰ مورد از ویژگی‌های آخرالزمان اشاره کرده‌اند؛ از جمله:

- ۱) ظلم و ستم فراگیر می‌شود.
  - ۲) حق مُرده و اهل حق از میان رفته‌اند.
  - ۳) دین بی‌محتوا شده، همانند ظرفی که آن را واژگون نمایند.
  - ۴) فسق آشکار گردیده و مردان به مردان و زنان به زنان اکتفا می‌کنند و... (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۵۴)
- امام کاظم (ع) می‌فرمایند: «وقتی پنجمین فرزند از فرزندان من غایب شد، در مورد دین خود بسیار مراقب باشید. مبدا کسی شما را از دینتان جدا سازد.» (بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۵۰)

راهکارهای حفظ دین در آخرالزمان:

✓ شناخت امام:

منظور از شناخت، رسیدن به باور قلبی است. امام صادق می‌فرماید: «پس اگر امامت را شناختی، این امر (ظهور) جلو یا عقب بیفتد، به تو ضرر نمی‌رسد؛ پس کسی که امامش را بشناسد و قبل از قیام صاحب این امر بمیرد، مانند کسی است که در لشکر حضرت قرار دارد.» (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۲)

✓ ادب:

ادب، راهکاری بسیار موثر برای حفاظت از دین در آخرالزمان است. رعایت ادب نسبت به خدا و اولیاء خدا و همچنین پدر و مادر، از مهمترین موارد است. امام صادق می‌فرماید: «به کسی که به ما ارادت دارد و اظهار مودت می‌کند ولو به دروغ، احترام کن» (عیون أخبار الرضا، ج ۲، ص ۴)

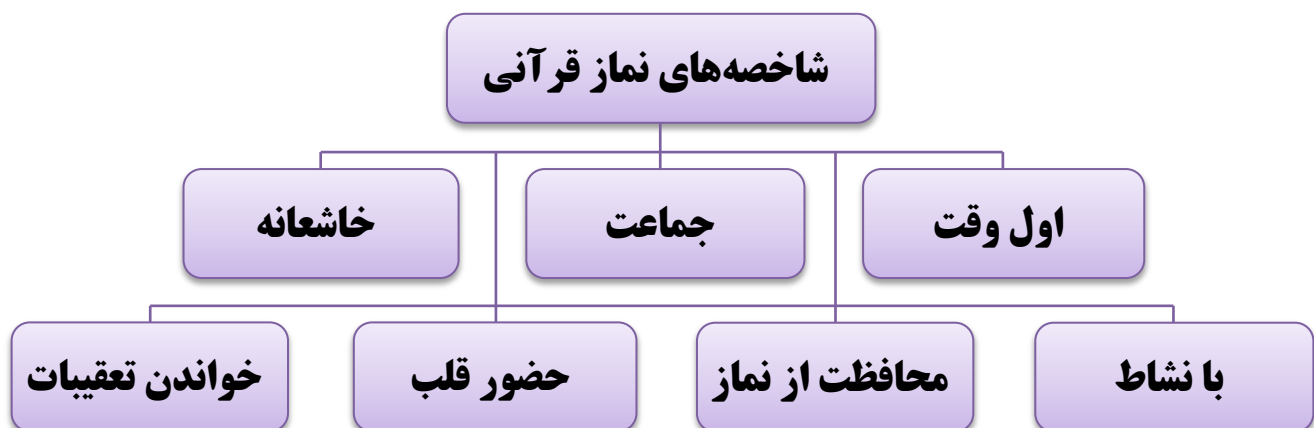
✓ تقوا:

تقوا پیشه کردن یعنی گناه نکردن. خداوند در قرآن به روزی بر و روزی بُر بودن گناه اشاره می‌فرماید. این در حالی است که بهترین روزی، درک دوران ظهور حضرت است. امیرالمومنین می‌فرماید: «...بدانید! هر یک از شیعیان، بر دینش محکم باقی بماند، و از به درازا کشیدن غیبت امام، دلش به زنگار شک، تیره و سخت نگردد، روز قیامت او با من و در رتبه‌ی من است.» (اثبات الهداه، ج ۳، ص ۴۶۴)

برای دوری از سخت شدن دل، باید تقوا پیشه کرد؛ زیرا گناه قساوت قلب می‌آورد.

✓ نماز:

رسول خدا می‌فرماید: «جایگاه نماز در دین، همانند سر است نسبت به بدن» (کنز العمال، ج ۷) در آیه ۱۱۲ سوره توبه، نه صفت از صفات یاران امام زمان آمده که یکی از آن صفات، اهل عبادت بودن (العابدون) است. و نماز، از اولین و مهمترین عبادات است.

• اول وقت:

«بر نمازها مواظبت و توجه کامل داشته باشید.» (بقره/۲۳۸)

همه‌ی آثار نماز، در اول وقت بودن آن است. نماز اول وقت، اقتدا به نماز امام زمان است.

• جماعت:

«همراه با رکوع کنندگان رکوع کنید.» (بقره/۴۳)

• خاشعانه:

«همانا (مومنان) در نمازشان خاشع هستند.» (مومنون/۲)

راهکارهای کسب خشوع و فروتنی در نماز:

۱. یاد مرگ:

باید با این تفکر نماز خواند که گویی در حال خواندن آخرین نماز خود هستیم.

۲. معرفت به اینکه خدا ناظر است:

پیامبر می فرمایند: «خدا را آن گونه عبادت کن که گویا او را می بینی؛ اگر تو او را نمی بینی، او تو را می بیند.» (مصباح الشریعه، ص ۸)

۳. دوری از کارهای لغو و بیهوده:

کار لغو، کاری است که نه در دنیا و نه در آخرت، نمود مثبتی ندارد. اصلاح امور انسان به اصلاح عبادت است و در رأس عبادات نماز است؛ نماز به واسطه خضوع و خشوع درست می شود و خشوع با دوری از لغو بدست می آید.

• با نشاط:

مسواک زدن قبل از نماز و گرفتن وضو با آب سرد، باعث ایجاد نشاط در نماز می شود.

• محافظت از نماز:

برای حفاظت از نماز باید هفت شرط رعایت شود:

▪ دوری از شراب:

یک جرعه شراب باعث می شود نماز فرد تا چهل روز قبول نشود.

▪ پرهیز از غیبت:

رسول خدا می فرمایند: «کسی که از مرد یا زن مسلمان غیبت کند، خداوند نماز و روزه اش را تا چهل روز و شب نمی پذیرد، مگر اینکه فرد غیبت شده او را ببخشد.» (مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۳۲۲)

▪ احترام به پدر و مادر:

امام صادق می فرمایند: «کسی که نگاه خشم آلود به پدر و مادرش بیندازد، در حالی که پدر و مادرش مقصر هستند، خداوند هیچ نمازی را از آن شخص قبول نمی کند.» (اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰)

▪ پرهیز از حرام خواری:

پیامبر می‌فرماید: «کسی که یک لقمه حرام بخورد، نماز او مثل خانه‌ای بر روی شن است.»

▪ اخلاق پسندیده:

پیامبر فرمودند: «بد اخلاقی، نماز را فاسد می‌کند، همچنان که سرکه، غسل را.» (مکارم‌الاخلاق، ص ۱۷)

▪ پرهیز از بدخواهی برای دیگران:

خداوند نماز بدخواه را قبول نمی‌کند.

▪ صله رحم:

پیامبر در باب اهمیت صله رحم به ابادر فرمودند: «ای ابادرا! پرهیز کن از اینکه [با خویشان] قطع

ارتباط کنی، که خداوند نمازت را قبول نمی‌کند.»

• حضور قلب:

رسول خدا می‌فرماید: «کسی که دو رکعت نماز بخواند و در آن دو رکعت، قلب خود را به چیزی از امور

دنیا مشغول نکند، خداوند گناهایش را می‌آمرزد.» (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۹) و نیز فرمودند: «برای تو از

نماز چیزی نیست، مگر آن مقدار که قلب تو در حال نماز باشد.» (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

• خواندن تعقیبات:

▪ تسبیحات حضرت زهرا سلام الله علیها

▪ سوره توحید

▪ آیه الکرسی

بهتر است این موارد خوانده شود و به امام زمان هدیه داده شود.

✓ دوری از لقمه حرام:

پیامبر می‌فرماید: «در آخرالزمان دو چیز کمیاب می‌شود: دوست خوب، لقمه حلال» (تحف العقول،

حکمت ۱۴۱) و در جایی دیگر می‌فرماید: «در آخرالزمان خانه‌ای نیست، مگر آنکه در آن خانه ربا وارد

شود.»

✓ دعا برای فرج:

امام عسکری می‌فرماید: «در آخرالزمان همه هلاک می‌شوند، الا کسانی که برای فرج دعا می‌کنند.»

(بحارالانوار، ج ۱۰۲، ص ۱۱۲)

✓ خواندن ادعیه:

(۱) دعای غریق:

امام صادق می‌فرماید برای حفظ دین در آخرالزمان این دعا را بخوانید: «یا اَللّٰهُ یا رَحْمٰنُ یا رَحِیْمُ یا مُقَلِّبَ الْقُلُوْبِ ثَبِّتْ قَلْبِی عَلٰی دِیْنِکَ»

(۲) دعای معرفت:

روزی زراره به امام صادق عرض کرد: اگر در زمان غیبت قائم (عج) زنده بودم، چه کنم؟ امام فرمود: اگر در آن زمان زنده بودی، همواره این دعا را بخوان: «اَللّٰهُمَّ عَرِّفْنِیْ نَفْسِکَ فَاِنَّکَ اِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِیْ نَفْسِکَ لَمْ اُغْرِفْ رَسُوْلَکَ. اَللّٰهُمَّ عَرِّفْنِیْ رَسُوْلَکَ فَاِنَّکَ اِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِیْ رَسُوْلَکَ لَمْ اُغْرِفْ حُجَّتَکَ. اَللّٰهُمَّ عَرِّفْنِیْ حُجَّتَکَ فَاِنَّکَ اِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِیْ حُجَّتَکَ ضَلَلْتُ عَنْ دِیْنِیْ»

(۳) دعای عهد

✓ همراهی با ولی عادل:

اگر در دوران غیبت، علما نبودند که به سوی او دعوت کنند و به وی اشاره کنند و از او دفاع کنند، همه مردم دست از خدا می‌کشیدند و مرتد می‌شدند. (احتجاج، ج ۲، ص ۵۰۲)

✓ انس با قرآن:

پیامبر می‌فرماید: «اگر می‌خواهی مرگت شهادت باشد و در روز گمراهی، هدایت شوی، قرآن بخوان.»

✓ زیارت امام حسین:

زیارت امام حسین حتی از راه دور، یکی از راهکارهای مهم حفظ دین در آخرالزمان محسوب می‌شود. امام صادق توصیه کرده‌اند: به سمت کربلا بایست، نگاه به آسمان بینداز و بگو: (کامل‌الزیارات، ص ۲۸۷)

«السَّلَامُ عَلَیْکَ یا اَبَاعَبْدِاللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَکَاتُهَا»

تدریس استاد محمودی

موضوع: آخرالزمان و راهکارهای حفظ دین

خلاصه و چکیده مطالب ارائه شده در کلاس‌های آموزشی معارف مهدویت

تهیه شده در واحد مهدویت موسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdiaran](https://www.mahdiaran.com)